

Kulturplan 2020-2024

för Ale kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2020-05-11

Kultur – en angelägenhet för alla

Kultur är inte kronan på verket utan grunden vi står på. Kultur finns i oss och runt oss och påverkar såväl individ som samhälle. Kultur är traditioner och levnadssätt likaväl som konstutställningar och musikkonserter.

Med detta synsätt är kultur otvivelaktigt en angelägenhet för alla, både kommunanställda och invånare. Kulturarbetet och kulturutbudet är därför en central aspekt i vår gemensamma strävan att göra livet lätt att leva och erbjuda invånarna en god livskvalitet.

Ale kommun ser ett brett och mångfacetterat kulturliv som en resurs – en faktor som är både identitetsskapande och varumärkesbyggande. Kultur är en framgångsfaktor som ska ges utrymme att växa och frodas i syfte att skapa en trygg och vacker kommun som är attraktiv för såväl invånare och näringsidkare som för tillfälliga besökare. Rätt utförda bidrar insatser inom kulturområdet till både social hållbarhet och ökad tillväxt.

Kulturplan – för vem och varför?

Det ska vara lätta att leva det goda livet. Den meningen är en hänvisning till både Ale kommuns vision och Västra Götalandsregionens Kulturstrategi. De dokumenten är tillsammans med de nationella målen för svensk kulturpolitik, FN:s barnkonvention och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 de viktigaste styrdokument som kulturarbetet i Ale kommun har att förhålla sig till.

Syftet med denna kulturplan är att på ett lättillgängligt och kortfattat sätt beskriva hur Ale kommun arbetar med kulturfrågor, samt belysa ett antal aktuella utmaningar och utifrån dem formulera mål att arbeta mot under den aktuella fyraårsperioden. Vid sidan om kulturplanen finns en rad verksamhetsspecifika planer, men det är i denna övergripande plan som helheten och det kommunövergripande perspektivet formuleras.¹

Kulturplanen ska fungera som ett verktyg för hela kommunen. Den ska vara vägledande för handläggare i kommunal förvaltning, men också fungera som information om kulturarbetet för kommunens invånare.

Varje år ska kulturenheten ta fram en handlings- och aktivitetsplan med konkreta och mätbara mål för verksamhetens olika delar: *allmänkultur, bibliotek och kulturskola*, utifrån de utmaningar och mål som formuleras i kulturplanen. På motsvarande sätt ska övriga kommunala verksamheter i sina verksamhetsplaner formulera sig kring aktiviteter relaterade till de respektive kulturutmaningar som de berörs av.

Kultur i Ale

I Ale kommun ligger huvudansvaret för att driva kulturfrågor under Sektor Kultur och fritid. Inom sektorn sker en allt större samverkan i syfte att få kulturlivet att växa och nå fler, såväl nya målgrupper som fler individer. Detta görs bland annat genom gemensamma arrangemang där flera verksamheter samverkar på befintliga mötesplatser som till exempel idrottsarenor, bibliotek, museer och inte minst i Ale Kulturrum som är en viktig arena för både interna och externa

---

¹ Övriga planer gällande det lokala kulturarbetet som finns att förhålla sig till är Barn- och ungdomskulturplan, biblioteksplan, konstprogram och kulturarvsplan.

kulturarrangemang i kommunen. Etablerandet av nya mötesplatser pågår parallellt och där spelar till exempel kulturarvsarbetet och utvecklingen av den offentliga konsten viktiga roller.

Kommunala verksamheter inom kulturområdet

Inom Sektor Kultur och fritid är kulturfrågorna organiserade i tre delar: allmänskultur, bibliotek och kulturskola.

Allmänskultur

I Ale kommun innefattar begreppet allmänskultur barn-, ungdoms- och vuxenkultur, kultur i och för skolan, kulturarvsarbete, offentlig konst och föreningsstöd.

Bibliotek

I Ale kommun finns fyra folkbibliotek. Huvudbiblioteket ligger i Ale kulturrum i Nödinge och de tre närbiblioteken finns i Skepplanda, Surte och Älvängen. Biblioteken ska utgöra ett tryggt samhälleligt vardagsrum där verksamheten fokuserar på att stimulera till läsning och folkbildning.

Kulturskola

Ale kulturskola erbjuder utbildning i bild, dans, film, musik, musikal och teater för barn och ungdomar 0-20 år. I Kulturskolans verksamhet ingår offentliga elevframträdanden samt lovverksamhet i form av kortkurser och öppna workshops.

Sektorsövergripande samverkan kring kulturfrågor

Många kulturfrågor spänner över flera områden. För att nå framgång i sådana frågor krävs samverkan mellan två eller flera sektorer. En riktigt effektiv användning av tillgängliga resurser uppnås först genom en kommunövergripande samverkan där samtliga sektorer beaktar kulturperspektivet i sina verksamheter. Exempel på frågor där kulturperspektivet kan spela en viktig roll är att uppnå bättre måluppfyllelse i skolan, att öka livskvaliteten för äldre, att skapa attraktiva och trygga offentliga miljöer, att skapa social hållbarhet och samhörighet i samhället som helhet. Ökad samverkan kommer att leda till att fler gemensamma områden identifieras.

Centrala perspektiv och förhållningssätt

All kulturverksamhet som bedrivs i Ale kommun ska beakta följande fyra perspektiv.

Tillgänglighet

Tillgänglighet innebär i detta sammanhang möjlighet att ta del av kultur. Ale kommun ska verka för att befintliga och nya mötesplatser fungerar som nav inom kultursektorn och att de är tillgänglighetsanpassade i största möjliga utsträckning. Tillgänglighet handlar också om inkludering genom synliggörande, information och pedagogiska insatser. Det ska inte krävas särskilda förkunskaper för att ta del av kulturlivet. Kultur ska tvärtom vara en välkomnande kraft som bidrar till att överbygga olikheter och skapa såväl sammanhang som sammanhållning.

Kvalitet

Kvalitet är ett svårt begrepp eftersom det alltid innehåller ett visst mått av subjektivitet. Trots svårigheterna är det viktigt att lägga ribban högt när det gäller kvalitet. Kulturkonsumenter och andra intressenter i Ale kommun ska kunna förvänta sig att såväl kulturaktörer som pedagoger som kommunen anlitar och anställer är kompetenta och har ett professionellt förhållningssätt.

Mångfald

Detta perspektiv innebär att kulturutbudet och kulturlivet ska vara så brett och mångfacetterat som möjligt, men också en strävan efter att samverka med och att nå så många olika målgrupper som möjligt. Genom mångfald erbjuds nya synvinklar, vilket leder till vidgade vyer, ökad förståelse och större tolerans.

Dialog

Det går inte att nog understryka vikten av dialog och samverkan för en framgångsrik verksamhet. Med en bra dialog och en strukturerad samverkan internt i den kommunala förvaltningen ökar förutsättningarna för att ekonomiska och personella resurser utnyttjas så effektivt som möjligt. Genom dialog och samverkan med externa aktörer identifieras vilket stöd som efterfrågas och vilka satsningar som behövs för att bäst uppfylla de uppsatta målen. Dialog och samverkan krävs inför, under och efter alla insatser som görs och är kanske de enskilt viktigaste faktorerna för ett långsiktigt framgångsrikt och hållbart arbete.

Utmaningar och mål 2020-2024

Med utgångspunkt i visionen att det ska vara lätt att leva i Ale fokuserar denna kulturplan på några utvalda områden som ska prioriteras under den aktuella tidsperioden, 2020-2024.

Lätt att delta

Att skapa förutsättningar för att alla invånare ska kunna delta i och ta del av kulturlivet är en grundpelare i alla satsningar. Under innevarande period är tillgängliga och levande mötesplatser i fokus.

Mål: att skapa långsiktigt hållbara stödsystem till föreningarna och verka för att skapa attraktiva, trygga och tillgängliga mötesplatser.

Projektet "Ale i 360 grader" och föreningslivet via Föreningsrådet är viktiga parter till Kultur och fritid i denna utmaning.²

Att få ta del av kultur ska vara en självklarhet för alla redan från unga år.

---

² Kommunfullmäktige fattade 2019-06-17 beslut om att det fortsatta arbetet med Ale i 360 grader ska fokusera på "Det mänskliga mötet är viktigt".

Mål: att alla elever vid kommunala skolor i Ale kommun ska kunna ta del av ett likvärdigt kulturutbud under sin skolgång.

Sektor Utbildning är en viktig part tillsammans med Kultur och fritid i denna utmaning.

Lätt att skapa

I Barnkonventionen stipuleras alla barns rätt att utforska och utveckla sin kreativitet.³ Här kommer fortsatt utveckling och utbyggnad av Kulturskolans verksamhet behöva prioriteras. För att nå framgång i detta är en god samverkan mellan Kulturskolan och övrig skolverksamhet central.⁴ Frågan om egna och ändamålsenliga lokaler för Kulturskolan behöver lyftas.

Mål: att Kulturskolan ska växa utbudsmässigt och engagera grupper som av olika orsaker sällan kommer i kontakt med Kulturskolan.

Sektor utbildning är en viktig part till Kultur och fritid i denna utmaning.

Lätt att trivas

Utformningen av det offentliga rummet påverkar oss ständigt i vardagen. Det är därför viktigt att de gemensamma ytorna, såväl utomhus som inne i offentliga lokaler, är både funktionella, vackra och trygga. För att nå dit krävs samverkan där frågor om konstnärlig gestaltning lyfts tidigt i processerna kring plan- och byggfrågor.

Mål: att riktlinjer kring användandet av den så kallade 1%-regeln tas fram under perioden.

Sektor Samhällsbyggnad och Sektor Internservice är viktiga parter till Kultur och fritid i denna utmaning.

För att människor ska trivas och vilja etablera sig eller sin verksamhet i kommunen är platsens identitet central. Som ett led i att stärka kommunens identitet, och i förlängningen dess varumärke, har en satsning på att tillgängliggöra det lokala kulturarvet påbörjats.

Mål: att detta arbete ska fortsätta utvecklas och få en egen budget för arrangemang med kulturarvstema.

Sektor Samhällsbyggnad är en viktig part till Kultur och fritid i denna utmaning.

Lätt att synas

Kulturlivet i Ale kommun behöver synliggöras ytterligare. Här krävs insatser på flera nivåer där kulturverksamheterna behöver utveckla och fördjupa samverkan med kommunikationsenheten.

Mål: att utifrån ett årshjul skapa rutiner och ansvarsfördelning gällande såväl intern som extern kommunikation avseende kultur.

Sektor Kommunstyrelsen är en viktig part till Kultur och fritid i denna utmaning.

---

³ Barns rätt till kulturell och konstnärlig verksamhet beskrivs i Barnkonventionens artikel 31. Från och med 2020-01-01 är Barnkonventionen svensk lag.

⁴ Detta är i linje med intentionerna i grundskolans läroplan, LGR11.

Lätt att stå stadigt på en gemensam grund

Den sista utmaningen handlar om att etablera ett synsätt där kommunens alla sektorer och verksamheter har kunskap om och förhåller sig till kulturfrågorna. Ett synsätt där kultur är ett område som alla kan bidra till utifrån sina kompetenser och specialområden. Ett synsätt där man ställer frågan "Hur kan alla i kommunen arbeta ännu bättre tillsammans mot gemensamma mål?".

Mål: att vi i kommunen gemensamt bidrar till att kulturverksamheterna och kulturlivet som helhet kan växa och göras tillgängliga för fler. Att nå fler betyder i detta sammanhang både nya målgrupper och fler individer.

I denna utmaning är alla som arbetar för och med invånare och näringsidkare i Ale kommun betydelsefulla parter.

Kontakta oss

Har du synpunkter på denna plan? Har du önskemål eller idéer gällande kulturarbetet i Ale kommun? Hör gärna höra av dig till handläggarna på kulturenheten via e-post till kultur@ale.se.

Mer information hittar du på www.ale.se/kultur.